

Onderweg te zien

De locatie van onderstaande bezienswaardigheden is gemarkeerd op de routekaart. De rode volletter wordt hierbij gebruikt als referentie.

A. Reconstructie huis uit de nieuwe steentijd

In de Harnaschpolder is in de zomer van 2003 een van de oudst bekende permanente nederzettingen van Nederland opgegraven. In de periode van 3600 tot 3300 v. Chr., tijdens de nieuwe steentijd, vestigden zich hier mensen op een duin van 150 bij 50 m, dat één tot twee meter hoog was. De nederzetting was omheind om loslopend vee buiten te houden. De bewoners verbouwden gerst en emmer. Van jagers en verzamelaars werden het primitieve boeren.

B. Kluit

Kluit is de naam van het 'tiny-house' pilotproject aan de Woudselaan. In mei 2018 is samen met de gemeente Midden-Delfland deze pilot gestart. Kluit wil bijdragen aan de ontwikkeling van Tiny Living en duurzaam wonen. De doelstelling is te onderzoeken hoe, in groepsverband, de woonomgeving zodanig kan worden ingericht, dat de totale ecologische voetafdruk minimaal is.

C1. Sion-Klooster

Sion heeft vanaf de vijftiende eeuw vier gedaantewisselingen ondergaan.

In 1433 vestigden de 'reguliere kanunniken van St. Augustinus' uit Delft hier een klooster met de naam: 'Heilige Maria op de berg Sion' met een eigen kerk en kerkhof. In 1572 werd het klooster ontruimd en grotendeels afgebroken in opdracht van de stad Delft, dit om te voorkomen dat de Spanjaarden hun intrek konden nemen in het klooster.

C2. Sion-Buitenplaats

Na de 80-jarige oorlog begonnen de Staten van Holland hun verworven eigendommen te verkopen. Cornelis van Soutelande, die reeds sinds 1581 ca 4,2 ha van het grondgebied pachtte, werd eigenaar van dit gebied en bouwde er een huis. In 1679 kwam het landgoed in handen van mr. Gerard Putmans, o.a. burgemeester van Delft. Hij herbouwde het herenhuis en legde de tuinen aan. In 1710 kwam het gebied in bezit van Gijsbert van Hogendorp en brak de bloeitijd van het landgoed Sion aan. Hiervan getuigen de gravures van Pieter van Call uit ca. 1725 (zie illustratie).

C3. Sion-Tuinbouwgebied

Tussen 1800 en 1804 werd de buitenplaats Sion gesloopt en als tuinbouwgebied in gebruik genomen. In het gebied van Sion en het aangrenzende 't Haantje kwam de tuinbouw tot ontwikkeling. Aanvankelijk was dat groenteteelt op de volle grond, later onder plat glas en kassen. Nog later vond er bloemeteelt onder glas plaats van onder meer gerbera's en rozen.

C4. Sion-Woonwijk

Vanaf 2013 veranderde de buurtschap, als onderdeel van het bouwproject Rijswijk Buiten, in een woonwijk. In dit project zijn 4.000 woningen gebouwd met een energie-prestatie-coëfficiënt van 0,0. Sion was een van de eerste energieneutrale woonwijken van Nederland. De wijk is 'geprojecteerd' op de plattegrond van de buitenplaats. Het wooncomplex Syon is een kopie van de buitenplaats. Twee waterpartijen zijn restanten van de oorspronkelijke vijvers. Straatnamen verwijzen naar de buitenplaats.

De ontwikkeling in de bouw vanaf het huis uit de nieuwe steentijd, begin wandeling, naar het huidige Rijswijk Buiten, einde wandeling, is opmerkelijk.

#wordlid

Wandelroute 1: Harnaschpolderroute (5,4 km)

De wandeltocht start bij het hotel Van der Valk Delft A4. Via het voetpad langs de zuiveringsinstallatie door de tunnel naar de Zwethzone. Via de Lotsweg en de A4 naar de Woudselaan. Vervolgens naar Rijswijk-Buiten, langs Sion terug naar het beginpunt.

Midden-Delfland Vereniging

De Midden-Delfland Vereniging (ruim 3400 leden per 2024) staat sinds 1977 pal voor Midden-Delfland als groen kwaliteitsgebied, nu officieel een Bijzonder Provinciaal Landschap. De vereniging en Van der Valk Hotel Delft A4 van Rob en Maghelina van der Valk sloten begin 2023 een partnerschapsovereenkomst. Samen nodigen zij gasten en bezoekers van harte uit om kennis te maken met een stukje Midden-Delfland 'om de hoek' van het hotel. Voor meer wandel- en fietsroutes en andere informatie: <https://www.middendelflandvereniging.nl>.

Scan de QR-code voor een digitale routekaart

Routemarkering onderweg

Routebeschrijving

De routebeschrijving van de wandeling maakt gebruik van het wandelroutenetwerk Hof van Delfland. Elk knooppunt heeft een volgnummer. De richting naar dit knooppunt is aangegeven met een rode pijl. Waar de route afwijkt van het netwerk worden in deze routebeschrijving de details beschreven. Verstoringen in het netwerk? Meld ze bij:

www.meldpuntroutes.nl.

- **Start:** hotel Van der Valk Delft A4. Vanaf de hoofdingang over de parkeerplaats bij het voetpad LA. Volg het voetpad langs de zuiveringsinstallatie. Bij de reconstructie van het houten huis LA en vervolgens weer LA door de tunnel onder de A4: knp 16.
- **Knp 16:** naar knp 52, 45, 68, 11, 65 en knp 87.
- **Knp 87:** volg de Noordhoornseweg. Na 350 m LA over de voetbrug. LA, volg het voetpad langs de zuiveringsinstallatie terug naar het hotel. *Het eindpunt is bereikt.*

Samenstelling: Peter Arkesteijn, Ceciel Sillevius, Jan Tukker **Kaartgegevens** © OpenStreetMap-auteurs, CC BY-SA.

Bronvermelding: de informatie bij de wandelroutes is afkomstig van het internet en artikelen uit de jaarboeken van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden, de website <https://www.middendelfland.net> en publicaties van stichting Midden-Delfland is Mensenwerk: <https://www.mdmw.nl>.